

Komentarz do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2015 r. w sprawie przetargu na udzielenie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, a także koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża

Omawiane w niniejszym artykule Rozporządzenie Rady Ministrów stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 49o ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2015 r. poz. 196). Zgodnie z zakresem upoważnienia ustawowego rozporządzenie określa:

1) wymagania, jakim powinna odpowiadać oferta oraz dokumenty wymagane od składającego ofertę;

2) wymagania, jakim powinni odpowiadać członkowie komisji przetargowej, niezbędne do przeprowadzenia przetargu oraz tryb pracy tej komisji;

3) tryb przeprowadzenia przetargu, w tym sposób dokonania oceny ofert.

Potrzeba wydania niniejszego rozporządzenia wynika z uchwalenia ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r. poz. 1133), która wprowadza zasadnicze zmiany w procesie udzielania przez Ministra Środowiska koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, a także koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża. Ponadto kwestie udzielania koncesji dotyczących węglowodorów, które również są pośrednio zawarte w niniejszym rozporządzeniu, są przedmiotem regulacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie warunków przyznawania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów, zgodnie z którą udzielanie zezwoleń na poszukiwanie, rozpoznawanie oraz wydobywanie węglowodorów powinno się odbywać w drodze przetargu, z zachowaniem niedyskryminujących zasad i kryteriów.

Zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych

innych ustaw, tj. do dnia 1 stycznia 2015 r., postępowanie przetargowe było tylko jednym z trybów udzielenia przez Ministra Środowiska koncesji na poszukiwanie, rozpoznawanie lub wydobywanie węglowodorów, obok trybu udzielenia koncesji na wniosek przedsiębiorcy. Szczegółowe zasady organizowania i przeprowadzania przetargu na udzielenie koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złożeń węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złożeń do dnia 31 grudnia 2014 r. określało Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2012 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 259). W praktyce Minister Środowiska udzielał koncesji węglowodorowych wyłącznie na wniosek zainteresowanego podmiotu, pomimo że ustawa Prawo geologiczne i górnicze w dotychczasowym kształcie dawała organowi koncesyjnemu możliwość przyznawania koncesji w drodze przetargu. Po nowelizacji Prawa geologicznego i górniczego obowiązuje tylko jeden tryb udzielania koncesji węglowodorowych – tryb przetargu.

Sama procedura przeprowadzania przetargu, w tym kryteria oceny ofert zostały uregulowane w ustawie. Natomiast celem rozporządzenia jest określenie takich ram prawnych i warunków przetargu na udzielenie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złożeń węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złożeń, a także koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złożeń, żeby zapewniały one sprawne i transparentne przeprowadzenie postępowania, w wyniku którego koncesję otrzyma przedsiębiorca z najkorzystniejszą ofertą i rękojmią właściwego wykonania zobowiązań koncesyjnych przez zastosowanie najbardziej efektywnych i przyjaznych środowisku technologii. Rozporządzenie reguluje kwestie dotyczące organizacji i przeprowadzenia przetargu oraz określa ogólne, ramowe wymagania dotyczące oferty składanej przez podmioty zainteresowane uzyskaniem koncesji na poszukiwanie

i rozpoznawanie złoza węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoza, a także koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoza. Szczegółowe warunki przetargu będą określone przez organ koncesyjny każdorazowo dla konkretnego postępowania przetargowego, w zależności od przedmiotu przetargu, stanu geologicznego rozpoznania danego obszaru lub stopnia skomplikowania budowy geologicznej danego terenu i będą stanowiły element ogłoszenia o przetargu publikowanego w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej urzędu obsługującego organ koncesyjny.

Niniejsze rozporządzenie, bazując na rozwiązaniach przyjętych we wspomnianym powyżej dotychczasowym rozporządzeniu w sprawie przetargu na udzielenie koncesji, dostosowało je odpowiednio do wymogów ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw. Przestrzenie, dla których organ koncesyjny będzie planował zorganizowanie postępowania przetargowego, zostaną wyznaczone na podstawie oceny ich perspektywiczności geologicznej, dokonanej we współpracy z państwową służbą geologiczną. Do przetargu będą mogły przystąpić wyłącznie podmioty, które w wyniku przeprowadzonego wcześniej postępowania kwalifikacyjnego uzyskają pozytywną ocenę i zostaną wpisane do prowadzonego przez Ministra Środowiska wykazu podmiotów kwalifikowanych.

Ponieważ węglowodory należą do kopalin o znaczeniu strategicznym, a prowadzenie racjonalnej gospodarki ich zasobami ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju, nadrzędny interes publiczny wymaga, żeby komisja przetargowa, dokonując oceny złożonych w toku postępowania ofert i wyłaniając zwycięzcę przetargu, mogła ustalić, czy treść przedłożonych wraz z ofertą odpisów dokumentów jest tożsama z treścią oryginałów. Załącznikami do oferty będą dokumenty księgowe, rejestrowe i sądowe, których treść będzie miała istotny wpływ na wynik postępowania przetargowego, dlatego też niezbędne jest uzyskanie przez organy absolutnej pewności, że przedłożone odpisy dokumentów, a także ich tłumaczenia na język polski są w pełni zgodne

z oryginałem. Z uwagi na powyższe rozporządzenie wprowadza obostrzone wymogi w odniesieniu do formy dokumentów przedkładanych w toku postępowania przetargowego, określając, że powinny mieć formę oryginału lub odpisu poświadczanego urzędowo za zgodność z oryginałem. Dodatkowo, dokumenty składane w języku obcym powinny zostać przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego.

Przewidywanym skutkiem wprowadzenia powyższych zmian powinno być stworzenie transparentnego, opartego na niedyskryminacyjnych kryteriach oceny i zasadach konkurencji systemu udzielania koncesji węglowodorowych, umożliwiającego wyłonienie w toku postępowania przetargowego podmiotów, które dają rękojmię najlepszego wykonywania zobowiązań wynikających z koncesji, zgodnie z założeniami polityki koncesyjnej państwa. Zaproponowane w niniejszym rozporządzeniu regulacje, premiując przedsiębiorców stosujących innowacyjne, nowoczesne techniki poszukiwawczo-wydobywcze, powinny wpłynąć na zwiększenie konkurencji wśród przedsiębiorców zainteresowanych uzyskaniem koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż.

Ponadto objęcie postępowaniem przetargowym jedynie obszarów perspektywicznych występowania węglowodorów oraz określenie przez organ koncesyjny minimalnych, progowych warunków, które musi spełnić każdy podmiot przystępujący do przetargu, przyczyni się do prowadzenia prawidłowej, racjonalnej gospodarki zasobami węglowodorów, pozwoli na wybór najkorzystniejszych, najmniej obciążających środowisko naturalne, systemów prowadzenia prac geologicznych oraz wyeliminuje prowadzenie ingerujących w środowisko prac poszukiwawczo-rozpoznawczych w obszarach, w których byłoby to geologicznie niecelowe i nieuzasadnione.

W konsekwencji, rozporządzenie powinno się przyczynić do prowadzenia prawidłowej, racjonalnej gospodarki zasobami węglowodorów i zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego kraju.

Marta Wągradzka
Naczelnik Wydziału Węglowodorów